ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 3789/1 од 26. октобра 2022. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије, чланом 11 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик (објављен у листу *Послови* бр. 1013 од 9. новембра 2022. године). По прегледу приспеле конкурсне документације част нам је да Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду поднесемо следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Филолошки факултет Универзитета у Београду расписао је конкурс за избор једног наставника у звање доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик.

На расписани конкурс пријавио се један кандидат – др Срђан Петровић, досадашњи асистент на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Уз пријаву на конкурс кандидат је приложио сву неопходну документацију: биографију, библиографију, оверену фотокопију дипломе о завршеним основним академским студијама, оверену фотокопију додатка дипломи са основних академских студија, оверену фотокопију дипломе о завршеним мастер академским студијама, оверену фотокопију додатка дипломи са мастер академских студија, оверену фотокопију потврде о одбрањеној докторској дисертацији, изјаву о изворности, сагласно члану 26 став 3 Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду, извод из матичне књиге рођених, уверење о држављанству, резултате студентских анкета, објављене радове, сертификате и потврде.

I Биографија

Срђан Петровић рођен је 21. јуна 1989. године у Београду, где је стекао основно и средње образовање. Основну школу завршио је као носилац Вукове дипломе и Дипломе за остварене изузетне успехе из руског језика, а затим је уписао Филолошку гимназију (смер: Руски језик). Као гимназијалац учествовао је на више конкурса и такмичења из руског језика: олимпијада „ЛИК России” (троструки победник – 2006, 2007, 2008), међународни литерарни конкурс „Россия, её язык и культура в моей жизни” (I место на државном нивоу), такмичење из руског језика у организацији Министарства просвете и спорта Републике Србије и Друштва за стране језике и књижевности (градско такмичење – I место, републичко такмичење – I место), XII међународна олимпијада из руског језика у

Москви (златна медаља, ниво Ц1/ЗЕОЈ). Руски центар за науку и културу „Руски дом” у Београду доделио му је Диплому за постигнуте успехе из руског језика, од Руске школе при Амбасади Руске Федерације у Београду добио је награду „Матурант године” за најбољи остварени успех из руског језика, док му је београдска општина Раковица доделила јавно признање за изузетан успех у области образовања. Јула 2007. године боравио је у Русији на Међународној летњој школи руског језика.

По завршетку средње школе, године 2008. уписао је основне академске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду. На студијској групи Руски језик и књижевност 2013. године дипломирао је са просечном оценом 9,97 (девет и 97/100).

На истом факултету уписао је мастер академске студије (модул: Језик, књижевност, култура), које је завршио са просечном оценом 10,00 (десет и 100/100). Мастер рад из области високошколске лингводидактике *Методичка пракса на студијама русистике у српској говорној средини* одбранио је 2014. године са оценом 10.

На оба нивоа студија додатно је проширивао своја теоријска и практична знања – факултативно је одслушао и положио додатне предмете, учествовао је у ваннаставним активностима, чиме је остварио већи број ЕСПБ од предвиђеног (ОАС – 252 уместо 240 обавезних, МАС – 80 уместо 60 обавезних).

Докторске академске студије уписао је на Филолошком факултету у Београду (модул: Језик). Остварио је просечну оцену 10,00 (десет и 100/100), а део студијског програма остварио је на Православном богословском факултету Универзитета у Београду на основу Уговора о сарадњи између два факултета. У академској 2014/2015. години положио је предмет *Теолингвистика*, а одслушао је и једносеместрални курс *Сакрална комуникација,* што је колеги Петровићу дало неопходни академски формат за бављење комплексном и вишедимензионалном проблематиком његове докторске дисертације. Дана 4. октобра 2022. године Срђан Петровић је одбранио докторску дисертацију *Лексика из сфере православне духовности у савременом руском и српском језику: лексичко-семантички, лексикографски и лингвокултуролошки аспекти* пред комисијом у саставу: др Ксенија Кончаревић, редовни професор (ментор), др Рајна Драгићевић, редовни професор, др Ружица Левушкина, виши научни сарадник, др Зоран Ранковић, редовни професор.

Као студент Филолошког факултета учествовао је на више манифестација и такмичења из руског језика. Освојио је I место на Европском фестивалу руског језика у организацији МАПРЈАЛ-а, добитник је почасне медаље *Русское слово* за изузетне успехе у проучавању руског језика, а на I Светском фестивалу руског језика у Санкт Петербургу, такође у организацији МАПРЈАЛ-а, постао је победник конкурса за најбоље владање руским језиком.

У оквиру студијског усавршавања боравио је на Филолошком факултету Московског државног универзитета „М. В. Ломоносов”. Похађао је VI међународну летњу квалификациону школу *Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному* у Варни, као и семинаре за стручно усавршавање наставника руског језика у организацији Центра међународног образовања Московског државног

универзитета „М. В. Ломоносов” *Методическая школа русистики* и Тулског државног педагошког универзитета „Л. Н. Толстој” *Теоретические и прикладные аспекты в преподавании русского языка как иностранного*.

Године 2014. био је стипендиста Фонда за младе таленте Републике Србије. На свечаној церемонији добио је награду као представник Филолошког факултета и један од десет најбољих награђених студената Универзитета у Београду. Исте године добија награду „Проф. др Радмила Милентијевић” као најбољи дипломирани студент руског језика на Филолошком факултету у Београду.

Током мастер студија дигитализовао је део Архиве Катедре за славистику за период од 1976. до 1992. године. Радио је у више наврата као наставник руског језика (на замени) у основној школи „Иван Горан Ковачић” у Београду. У летњем семестру школске 2012/2013. и 2013/2014. године држао је наставу на стандардним и конверзацијским курсевима руског језика на Факултету организационих наука и Факултету политичких наука Универзитета у Београду.

Стицао је искуство и у области превођења. Бавио се писменим превођењем докумената и текстова из различитих области, али и усменим превођењем. Између осталог, на конференцији за штампу поводом награде „Проф. др Радмила Милентијевић” у свечаној сали Ректората Универзитета у Београду био је ангажован као преводилац амбасадора Руске Федерације у Србији, Његове Екселенције А. В. Конузина (2012).

Од 2016. године запослен је на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду, где је изабран у звање асистента за руски језик. Ангажован је на предметима Савремени руски језик Г-1 (лексичке вежбе – почетне и непочетне групе), Савремени руски језик Г-2 (лексичке вежбе – почетне и непочетне групе), Савремени руски језик Г-5 (вежбе из морфологије – глаголски облици) и Савремени руски језик Г-6 (вежбе из лексикологије), а изводио је и наставу у оквиру предмета Савремени руски језик П-1 (предавања и вежбе), Савремени руски језик П-2 (предавања и вежбе), Савремени руски језик П-3 – други словенски језик (предавања и вежбе) и Савремени руски језик П-4 – други словенски језик (предавања и вежбе).

На Филолошком факултету у Београду укључен је у многе факултетске и катедарске активности. Ангажован је у издавачкој делатности, где је као секретар Уређивачког одбора узео учешће у уређивању два међународна зборника научних радова (*Универзитетска славистика: традиције, савремено стање, перспективе*. *Међународни научни зборник поводом 140 година Катедре за славистику Београдског универзитета = Университетская славистика: традиции, современное состояние, перспективы*. *Международный сборник научных статей, посвященный 140-летию Кафедры славистики Белградского университета* / ур. К. Кончаревић. – Београд: Филолошки факултет, 2017, 537 стр., ISBN 978-86-6153-482-9, *Трагом славистичких истраживања професора Богољуба Станковића.* Међународни научни зборник радова / ур. К. Кончаревић. – Београд: Савез славистичких друштава Србије, Филолошки факултет, 2018., 331 стр., ISBN 978-86-6153-520-8), у коректорским и лекторским пословима више научних и

стручних издања Филолошког факултета и Славистичког друштва Србије, нпр. *Русский язык в исследованиях сербских славистов* / сост. П. Пипер, К. Кончаревич. Белград: Филологический факультет Белградского университета, 2015, 614 с., ISBN 978-86-6153-333-4, затим у часописима *Славистика*. Београд: Славистичко друштво Србије, Филолошки факултет Универзитета у Београду (2017, 2018, 2019, 2020, 2022), *Живи језици: часопис за стране језике и књижевности*. Београд: Друштво за стране језике и књижевности Србије, Филолошки факултет Универзитета у Београду (2016, 2017). Учествовао је као представник Групе за руски језик, књижевност и културу на активностима Катедре за славистику на Данима отворених врата Филолошког факултета. Био је ментор студентима русистике Филолошког факултета на V и VII НИС-овој олимпијади из руског језика. Укључен је и у рад Славистичког друштва Србије. У мандатном периоду 2017–2019. обављао је дужност секретара Славистичког друштва Србије. Помагао је у организацији Скупова слависта Србије, обележавања Дана словенске писмености и Дана Славистичког друштва Србије, где је и учествовао у циљу промоције часописа *Славистика* и нових славистичких издања.

Ангажован је као секретар редакције часописа *Славистика* (ISSN 1450-5061). Похађао је стручне активности за чланове редакција научних часописа. У оквиру ширег пројекта Викимедије, реализованог у сарадњи са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић” у Београду, учествовао је у радионици посвећеној популаризацији српских научних часописа на платформи Википедија. На тај начин, ажурирана је и унапређена страница часописа *Славистика*.

Учествовао је на више научних скупова у земљи и иностранству: XLVIII скуп слависта Србије (2010), LI скуп слависта Србије (2013), LII скуп слависта Србије (2014), LIII скуп слависта Србије, међународни форум „VII београдски сусрет словенских русиста” (2015), LIV скуп слависта Србије, међународна научна конференција „Украјинистика и словенски свет” (2016), LV скуп слависта Србије, II Међународна научна конференција „ФИЛКО (филологија, култура, образовање)” (2017), LVI скуп слависта Србије, међународна научна конференција „Култура универзитета и филологија” (2018), LVII скуп слависта Србије (2019), LVIII скуп слависта Србије, међународна научна конференција „Лексикографија и лексикологија у светлу актуелних проблема” (2020), међународна научна конференција „Језик и религија” (2021), међународна научна конференција „Славистика в синхронији и диахронији” (2022).

Др Срђан Петровић члан је Комисије за лексикологију и лексикографију при Међународном комитету слависта.

Активно се бави стручним усавршавањем. Похађао је и електронске научно-методичке семинаре посвећене лексикологији, фразеологији и теорији комуникативног понашања (у организацији Државног института за руски језик „А. С. Пушкин”), као и стручно усавршавање у области теолингвистике (у организацији Филолошког факултета Уралског института за хуманистичке науке).

Осим наставног и научног рада, бави се популаризацијом руског језика и културе. У оквиру духовних свечаности *Пут духовности 2018.* и VIII међународног сабора духовне поезије, организованог уз подршку Удружења књижевника Србије и САНУ, учествовао је у раду округлог стола *Језик и духовност*. Тема његовог излагања била је *Православна духовност и језик у огледалу науке о језику: традиције и савремено стање*. У Дечјој кући „Младенац" из Београда, која делује по методи Марије Монтесори, одржао је, по позиву, радионицу под називом *Русија*. Радионица је била намењена деци предшколског узраста и имала је за циљ ближе упознавање са руском културом и језиком.

У више наврата био је ангажован на лекторским и коректорским пословима у сфери црквеног издаваштва (литература из области православне духовности – књиге, житија и акатисти).

Поред руског језика, служи се енглеским, грчким, чешким, белоруским и бугарским, а стручну литературу прати готово на свим словенским језицима.

Члан је Славистичког друштва Србије и Међународног центра за православне студије са седиштем у Нишу.

II Библиографија

Библиографија др Срђана Петровића обухвата 38 јединица. Уз њих се дају и подаци о одбрањеној докторској дисертацији и мастер раду.

1. Докторска дисертација

1. Петровић, С. Р. *Лексика из сфере православне духовности у савременом руском и српском језику: лексичко-семантички, лексикографски и лингвокултуролошки аспекти*. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2022, 590 стр.
   M70 (=6)

2. Мастер рад

1. Петровић, С. *Методичка пракса на студијама русистике у српској говорној средини*. Мастер рад. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2014, 148 стр.

3. Студије, чланци, реферати, библиографије

1. Петровић, С., Милошевић, С. „Језик интернет рекламе на српском и руском језику". *Славистика,* XIV (2010): 143–152.
   M52 (=1,5)
2. Петровић, С. „Дидактичке игре у настави руског језика". *Славистика,* XVII (2013): 388–400.

M52 (=1,5)

3. Петрович, С. „О неким аспектима конципирања методичке праксе за студенте русистике у српској говорној средини”. В: А. Ю. Маслова (отв. ред.). *Славянские диалоги: международный сборник научных статей молодых ученых*. Саранск: Издательство Мордовского университета, 2014, 94–103.

M14 (=5)

4. Петровић, С. „Библиографија расправа и дела из теолингвистике која су изашла у Србији, Црној Гори и Републици Српској од 2000. до 2013. године”. У: Б. Шијаковић (ур.). *Српска теологија у двадесетом веку: Истраживачки проблеми и резултати*. Београд: Православни богословски факултет, 18 (2015), 116–147.

   Библиографија садржи 344 јединице.

M45 (=1,5)

5. Петрович, С. „Библиография кандидатских диссертаций по методике преподавания русского языка, защищённых на филологическом факультете Белградского университета“. В: К. Кончаревич (ред.). *Русский язык как инославянский. Современное изучение русского языка и русской культуры в инославянском окружении*. Белград: Общество славистов Сербии, 7 (2015), 253–258.

   Библиографија садржи 22 јединице.

6. Петрович, С. „Библиография докторских диссертаций по методике преподавания русского языка, защищённых на филологическом факультете Белградского университета до 2015 года“. В: К. Кончаревич (ред.). *Русский язык как инославянский. Современное изучение русского языка и русской культуры в инославянском окружении*. Белград: Общество славистов Сербии, 7 (2015), 249–252.

   Библиографија садржи 9 јединица.

7. Петровић, С. „Илустративни материјал у актуелним уџбеницима руског језика за почетну етапу учења – културолошки аспект”. *Славистика*, XIX (2015), 51–71.

M52 (=1,5)

8. Петровић, С. „О стереотипу вере из угла вербално-асоцијативног система руског и српског језика”. *Црквене студије*, 12 (2015), 95–107.

M24 (=4)

9. Петрович, С. „Педагогическая практика для студентов-русистов в сербской среде: актуальное состояние и перспективы“. В: Кончаревич, К. (ред.). *Русский язык как инославянский. Современное изучение русского языка и русской культуры в инославянском окружении*. Белград: Общество славистов Сербии, 7 (2015), 104–115.

M33 (=1)

10. Петровић, С. „Стереотип духовности у језичкој свести говорника руског и српског језика (на материјалу асоцијативних речника)”. *Славистика*, XIX (2015), 285–295.

M52 (=1,5)

11. Петровић, С. „Библиографија магистарских радова и докторских дисертација о словенским језицима и књижевностима одбрањених на Филолошком факултету

Универзитета у Београду од 2005. до 2014. године". *Зборник Матице српске за славистику*, 89 (2016), 251–284.
Библиографија садржи 392 јединице.
M51 (=3)

12. Петровић, С. Р. „Библиографија магистарских радова о руском језику одбрањених на Филолошком факултету Универзитета у Београду од 1960. до 2015. године". *Анали Филолошког факултета*, 28, 1, (2016), 351–359.
Библиографија садржи 51 јединицу.
M51 (=3)
13. Петровић, С. Р. „Библиографија докторских дисертација о руском језику одбрањених на Филолошком факултету Универзитета у Београду од 1960. до 2016. године". *Анали Филолошког факултета*, 28, 2 (2016), 333–339.
Библиографија садржи 27 јединица.
M51 (=3)
14. Петровић, С. „О лексици из сфере монашке духовности у руском и српском језику". *Славистика*, XX (2016), 271–277.
M52 (=1,5)
15. Кончаревић, К. Ј., Петровић, С. Р. „Српска теолингвистика данас: истраживачки проблеми и резултати". *Јужнословенски филолог*, 72, 1–2 (2016), 159–186.
M24 (=4)
16. Петрович, С. „Библиография кандидатских и докторских диссертаций по русскому языкознанию, защищённых в России с 2014 до 2016 года". В: К. Кончаревич (ред.). *Русский язык как инославянский. Современное изучение русского языка и русской культуры в инославянском окружении*. Белград: Общество славистов Сербии, 8 (2016), 208–237.
Библиографија садржи 290 јединица.
17. Петровић, С. „Лексичко-семантичке одлике именица са архисемом *монах* у руском и српском језику". *Црквене студије*, 14 (2017), 609–621.
M24 (=4)
18. Петровић, С. „Методичка пракса у систему професионалног оспособљавања студената русистике у српској говорној и социокултурној средини". У: К. Кончаревић (ур.). *Универзитетска славистика: традиције, савремено стање, перспективе. Међународни научни зборник поводом 140 година Катедре за славистику Београдског универзитета = Университетская славистика: традиции, современное состояние, перспективы. Международный сборник научных статей, посвященный 140-летию Кафедры славистики Белградского университета*. Београд: Филолошки факултет, 2017, 223–240.
M14 (=5)

19. Петровић, С. Р. „Библиографија магистарских радова из области методике наставе страних језика одбрањених на Филолошком факултету Универзитета у Београду од 1995. до 2015. године”. *Анали Филолошког факултета*, 1 (2017), 309–318.
    Библиографија садржи 44 јединице.
    M51 (=3)
20. Петровић, С. Р. „Библиографија докторских дисертација из области методике наставе страних језика одбрањених на Филолошком факултету Универзитета у Београду од 1995. до 2015. године”. *Анали Филолошког факултета*, 2 (2017), 193–202.
    Библиографија садржи 39 јединица.
    M51 (=3)
21. Петровић, С. „Русистичка лингводидактика у часопису *Славистика*: библиографски преглед”. *Живи језици*, XXXVII, 1, 2017, 261–281.
    M53 (=1)
22. Петровић, С. „Лексика из сфере православне духовности у *Руско-српском речнику* у редакцији проф. др Богољуба Станковића”. У: *6. Међународна научна конференција „Култура универзитета и филологија”, Београд 30-31. маја 2018. Зборник резимеа*. Београд: Филолошки факултет, 2018, 111–112.
    M34 (=0,5)
23. Петровић, С. „Допринос професора Богољуба Станковића лексикографским проучавањима руског и српског језика”. У: К. Кончаревић (ур.). *Трагом славистичких истраживања професора Богољуба Станковића: међународни научни зборник радова*. Београд: Савез славистичких друштава Србије, Филолошки факултет, 2018, 191–215.
    M14 (=5)
24. Петровић, С. „Теолошка терминологија у руском и српском језику: оглед системско-структуралне анализе”. У: *Словенски језици и књижевности: функционисање и учење у савременим условима. Књига сажетака.* Београд: Славистичко друштво Србије, 2020, 80.
    M64 (=0,5)
25. Петровић, С. „Лексика из сфере православне духовности и преводна лексикографија (на материјалу руског и српског језика)”. У: *Међународна научна конференција Лексикографија и лексикологија у светлу актуелних проблема, Београд, 28–30. октобар 2020. Књига резимеа*. Београд: Институт за српски језик САНУ, 2020, 120–121.
    M34 (=0,5)
26. Петрович, С. „Православная лексика и особенности её лексикографического описания в русско-сербских словарях“. В: *Язык и религия: тезисы докладов Международной научной конференции (УрФУ, 15–17 сентября 2021 г.).* Екатеринбург: Издательский дом «Ажур», 2021, 89–90.

M34 (=0,5)

27. Петровић, С. „Лексикографска обрада руске и српске лексике из сфере православне духовности у преводним речницима: проблематика квалификатора". В: *Меѓународен славистички научен собир „Славистиката во синхронија и дијахронија" по повод 75 години од основањето на Катедрата за славистика на Филолошкиот факултет „Блаже Конески" при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј" во Скопје. Зборник на трудови*. Скопје, 2022. (рад прихваћен за штампу, приложена потврда).
M33 (=1)

4. Прикази и хронике

1. Методика преподавания русского языка как иностранного: практический курс. Задачник к практическому курсу. / Н. Л. Федотова. – Санкт-Петербург: Златоуст, 2013. // *Методички видици*. – 5 (2014), 295–297.
2. Петровић, С. „VI међународна летња квалификациона школа (Варна, 18–22. августа 2014)". *Славистика*, 18, (2014), 656–657.
3. Петрович, С. „Инновации в обучении русскому языку как иностранному / Л. В. Московкин, Г. Н. Шамонина. – Варна: ВСУ „Черноризец Храбър", Университетско издателство, 2013, 208 с.". В: К. Кончаревич (ред.). *Русский язык как инославянский. Современное изучение русского языка и русской культуры в инославянском окружении*. Белград: Общество славистов Сербии, 7 (2015), 237–240.
4. Петровић, С. „Лексикологија и лексикографија у светлу савремених приступа: зборник научних радова. Ур. Стана Ристић, Ивана Лазић Коњик, Ненад Ивановић. Београд: Институт за српски језик САНУ, Чигоја штампа, 2016. – 577 стр.". *Славистика*, XXI/1–2 (2017), 444–453.
M57 (=0,3)
5. Петровић, С. „LV скуп слависта Србије". *Славистика*, XXI/1–2 (2017), 502–507.
6. Петровић, С. „Вредан допринос лингвокултуролошким проучавањима словенских језика". *Славистика*, XXII/2 (2018), 254–259.
M57 (=0,3)
7. Петровић, С. Р. „Значајан допринос српској и словенској теолингвистици". *Филолог*, 18 (2018), 467–477.
M56 (=0,5)
8. Петровић, С. „Рајна Драгићевић, Српска лексика у прошлости и данас. Нови Сад: Матица српска, 448.". *Славистика*, XXIII/2 (2019), 215–222.
M56 (=0,5)
9. Петровић, С. „Маргарита Ивановна Чернышева, Именования Богородицы в древнерусской письменности: около 500 лексических единиц с объяснениями и комментариями. Москва: ЛЕНАНД, 2017, 328.". *Славистика*, XXIV/2 (2020), 482–487.

M56 (=0,5)

10. Петровић, С. „Међународна научна конференција *Лексикографија и лексикологија у светлу актуелних проблема* (Београд: Српска академија наука и уметности, 28–30. октобар 2020)”. *Славистика*, XXIII/2 (2020), 512–515.

5. Остало (материјали са јавних наступа, одн. активности популаризације науке)

1. Петровић, С. „Православна духовност и језик у огледалу науке о језику: традиције и савремено стање”. У: Н. Рајаковић (прир. и гл. ур.). Зборник са духовних свечаности „Пут духовности”. *Девети међународни сабор духовне поезије, о Рођењу Пресвете Богородице – Мала Госпојина лета Господњег 2019*. Београд: Центар за културу и образовање Раковица, Књижевно друштво Раковица, 2019, 158–159.

Укупан број бодова – индикатора научне компетентности: 3 x M14 (15) + 3 x M24 (12) + 2 x M33 (2) + 3 x M34 (1,5) + 1 x M45 (1,5) + 5 x M51 (15) + 5 x M52 (7,5) 1 x M53 (1) + 3 x M56 (1,5) + 2 x M57 (0,6) + 1 x M70 (6) = **63,6**

III Анализа научних радова и докторске дисертације

Др Срђан Петровић, како видимо из библиографије радова, бави се областима лексикологије и лексикографије (14, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27), теолингвистике (4, 15), когнитивне лингвистике (8, 10), библиографије (4, 5, 6, 11, 12, 13, 16, 19, 20, 21), лингводидактике (2, 3, 7, 9, 18), терминологије (24), лингвистичке прагматике (1) (из овог прегледа изузели смо приказе научне литературе и научних скупова). Његова прва научна интересовања била су везана за лингвистику и лингводидактику, а посебно за методичку праксу као компоненту високошколског образовања студената русистике. Бавећи се овом проблематиком, колега Петровић проучио је, са теоријско-концепцијског и евалуационог аспекта, систем практичне наставе руског језика и методике у српској говорној средини и дубоко ушао у курикуларну теорију (3, 9). Проблематици методичке праксе посвећен је и његов мастер рад који је по квалитету и квантитету (148 страница) у рангу некадашњег магистарског рада. Срђан Петровић се касније све више оријентисао ка лингвистичкој русистици, базирајући своја истраживања на богатом емпиријском материјалу и служећи се конфронтационим методом, углавном приступајући проблематици коју истражује из синхронијске перспективе, али и са елементима дијахронијског приступа (14, 17). Драгоцени квалитет овог кандидата јесте његова способност да језичке појаве и елементе сагледава не само са интралингвистичког, него и са екстралингвистичког становишта, што је, с обзиром на његово снажно изражено интересовање за језик сакралног и сакрално у језику, изискивало широке увиде у низ религиолошких и теолошких дисциплина (нагласићемо да је на основу Уговора о сарадњи између Филолошког и Православног богословског факултета у Београду кандидат положио на докторским студијама предмет

Теолингвистика, а одслушао је и једносеместрални курс из *Сакралне комуникације*, што му је дало и неопходни академски формат за бављење овом комплексном и вишедимензионалном проблематиком). Радови о стереотипу духовности и стереотипу вере у језичкој свести Срба и Руса, о лексичко-семантичким одликама именица са архисемом „монах“ у руском и српском језику, представљају значајан допринос теолингвистици као дисциплини која је у свим словенским срединама у постатеистичком и посттоталитарном периоду доживела снажан успон и која задобија све већу афирмацију и у српској средини. За научно формирање од великог је значаја склоност према библиографском раду, у којем је кандидат показао изузетну акрибичност и посвећеност (посебно истичемо значај и обим библиографија под бр. 4, 11, 16, 21). Своје радове Срђан Петровић објављивао је у угледним домаћим и међународним часописима и зборницима.

Највећи број радова др Срђана Петровића тиче се лексикологије и лексикографије. У раду бр. 14 сагледавају се јединице лексичког система руског и српског језика које припадају лексичко-семантичкој групи „монашка духовност”. Грађу сачињавају именичке лексеме са архисемом *монах*. Применом компонентне анализе и конфронтативног метода сагледавају се истоветности, сличности и разлике на нивоу општих лексичко-семантичких одлика дате групе лексема. Предлаже се модел њихове класификације на примеру двају анализираних словенских језика и износе општа запажања у вези са обележјима издвојених подгрупа именица. Предмет рада бр. 17 чине јединице лексичког система руског и српског језика, а конкретно именичке лексеме са архисемом *монах*. Сагледава се ниво семске структуре лексема, уз издвајање диференцијалних и интегралних сема које ће послужити за даљу систематизацију и анализу ексцерпиране грађе. На тај начин сагледавају се релевантна лексичко-семантичка обележја издвојене групе именица с циљем њихове што свеобухватније дескрипције у руском језику у поређењу са српским. Са подручја лексикографије је рад бр. 23, где се даје преглед и валоризација научноистраживачког опуса проф. др Богољуба Станковића из области лексикографије руског и српског језика. Сагледавају се релевантна питања и проблеми које је професор решавао у својим студијама или за чијим је решењем трагао. На тај начин представљају се најважнији резултати Станковићевих лексикографских проучавања и анализира њихов допринос развоју и унапређивању практичне лексикографије, као и лексикографске теорије у славистичким оквирима. Рад бр. 27 такође се односи на лексикографска питања, овај пут везана за квалификаторе у двојезичним (руско-српским и српско-руским) речницима, са анализом њихове примене, уочавањем недоследности и пропуста у категоризацији квалификатора приликом лексикографске обраде лексике из сфере православне духовности у савременом руском и српском језику.

Методологији лингвистичких истраживања, тачније, заснивању теолингвистике као научне дисциплине у српској средини, посвећен је рад бр. 15, где се даје преглед основних праваца истраживања у српској теолингвистици (на подручју опште лингвистике, србистике и славистике и страних филологија), са приказом најважнијих резултата постигнутих на фундаменталним и апликативним подручјима проучавања језика сакрума

(из синхронијске перспективе) који се излажу у монографским публикацијама, радовима објављеним у тематским зборницима, зборницима са научних скупова и научним часописима у Србији, Црној Гори и Републици Српској, са библиографским референцама за период од 2000. до 2013. године (рад је објављен у коауторству са К. Кончаревић).

Радови бр. 8 и 10 носе когнитивнолингвистичко усмерење. У њима се истражује стереотип духовности (10), односно вере (8), у језичкој свести говорника руског и српског језика. Полази се од појмовно-терминолошких разматрања са упориштем у референтним теолошким и лингвистичким изворима. На грађи асоцијативних речника спроводи се структурна и садржинска анализа асоцијативних поља одговарајућих лексема из сакралног домена. Петровић, дакле, врши разматрања на полилингвалном плану у циљу ближег сагледавања поменутих стереотипа из угла језичке свести говорних представника двају језика.

Део радова везан је за лингводидактику, односно методику наставе руског језика у српској говорној и социокултурној средини. У раду бр. 2 пажња је усмерена на дидактичке игре у настави руског језика. Петровић разматра њихово место у настави на свим нивоима образовања, од основне школе до универзитета, и приказује резултате свог истраживања о примени дидактичких игара у образовном процесу и ставовима наставника о дидактичком материјалу у вези са играма. У раду се даје класификација дидактичких игара са посебним освртом на њихове дидактичкопсихолошке, социолошке и методичке карактеристике. Предмет рада бр. 5 јесу културолошки садржаји у уџбеницима руског језика на плану илустративног материјала. Теоријски и практично се размотра место илустративног материјала у макроструктури уџбеника, испитује се значај, степен заступљности, типологија и садржај културолошки маркираних илустрација у актуелним уџбеницима руског језика за почетну етапу учења у српској говорној средини. Рад бр. 18 представља покушај сагледавања, описа и анализе методичке праксе у систему студија русистике (филологије) у српској говорној средини. Имајући у виду све већу актуелност датог питања са теоријског и практичног аспекта савремене лингводидактике, потребу струке, као и чињеницу да оно до сада није било предмет системских научних истраживања код нас, потоња проблематика размотрена је са теоријског, евалуационог и практичног аспеката. На тај начин Петровић је сагледао методичку праксу у систему русистичких студија са организационо-концепцијског, структурног, садржинског и нормативно-законског становишта. Одредио је њену улогу и значај као базичног конституента у практичном оспособљавању и формирању професионалних компетенција будућих наставника руског језика. Настојао је да представи савремени пресек реализације методичке праксе у домаћим русистичким универзитетским центрима, доведе га у везу и упореди са моделима практичног оспособљавања будућих наставника на иностраним универзитетима, а најпре у Руској Федерацији. Овај рад је од изузетне важности за конципирање и експертизу студијских планова на славистичким катедрама у нас. Питањима методичке праксе посвећени су и радови бр. 3 и 9 у којима се анализирају педагошка, дидактичко-методичка, психолошка и епистемолошка начела конципирања

методичке праксе, односно њено стање у претходне две деценије и перспективе у српској говорној и социокултурној средини.

Рад бр. 21, поред библиографских референци (укупно 172), садржи коментаре који омогућавају кумулативни увид у проблематику домаћих и страних истраживача, њихове задатке и остварене резултате, као и домете русистичке лингводидактике у часопису *Славистика* током прве две деценије излажења (на тада целокупном опусу часописа).

Пошто је докторска дисертација неопходан услов за стицање звања доцента, укратко ћемо представити њен значај и научни допринос.

Докторска дисертација Срђана Петровића *Лексика из сфере православне духовности у савременом руском и српском језику: лексичко-семантички, лексикографски и лингвокултуролошки аспекти* савесно је и зрело урађен рад, писан не само на основу одличног познавања релевантне литературе него и са способношћу за њену критичку процену, и изнад свега за комплексно и вишедимензионално сагледавање богате емпиријске грађе, извршено са великом пажњом и истрајношћу и са тананим осећајем за монолингвално и конфронтативно праћење лексичког материјала који је предмет истраживања. Тај рад представља допринос славистичкој науци на више начина.

Колега Петровић је овим радом знатно обогатио методологију конфронтативних лексиколошких истраживања руског и српског језика: ово је прва дисертација у којој се један значајан подсистем лексике савременог руског и савременог српског књижевног језика, који опслужује сферу православне духовности, сагледава из лексичко-семантичке, лексиколошке и лингвокултуролошке перспективе. Према увиду у референтну научну и стручну литературу, чији се преглед веома компетентно даје у другом поглављу дисертације, одређени број лингвиста бавио се лексиком из сфере православне духовности у својим истраживањима, премда са различитих аспеката, у неједнаком обиму и теоријско-методолошким оквиру. Ипак, у руској и српској лингвистици, а, колико нам је познато, ни у ширим славистичким оквирима, до сада није било комплексног и систематског конфронтативног истраживања оријентисаног на лексичко-семантичке, лексикографске и лингвокултуролошке аспекте поменутог лексичког подсистема у савременом руском и српском језику. На тај начин, истраживање Срђана Петровића представља пионирски подухват у покушају расветљавања ове теме. Конфронтирање се спроводи у оба смера, при чему преовладава синхронијски приступ, али присутни су и елементи дијахроније на местима где је то методолошки оправдано. Премда се дисертација базира на лексичким јединицама савременог руског и српског језика, на одређеним местима, где је то методолошки сврсисходно, у анализу је укључен известан број примера из других језика – словенских (у првом реду црквенословенски) и несловенских (у првом реду грчки – новозаветни, патристичког, византијског периода и новогрчки) – у циљу ширег сагледавања и темељније аргументације констатованих језичких појава. Истаћи ћемо да се, поред идентификовања истоветности, сличности и разлика међу појавама и елементима двају лексичких подсистема на више нивоа анализе, констатују и појаве

релавантне са становишта лингвистичке контактологије – русизми у српском и србизми у руском лексичком подсистему који опслужује домен православне духовности.

Поред комплексне лексичко-семантичке, лексикографске и лингвокултуролошке анализе, овај лексички подсистем у дисертацији се сагледава и из перспективе једне дисциплине екстерне лингвистике – теолингвистике, са којој је кандидат темељно упознат (в. главу *Језик у светлости религије*, стр. 13–42), а то је мотивисано природом самог објекта научног истраживања. Овакву тему није било ни могуће целовито сагледати без озбиљних теолошких увида, што је у првом реду условљено њеним интердисциплинарним карактером, који је посебно наглашен у домену терминолошке лексике. Из тог разлога кандидат се, када је то потребно, ослања и на чињенице, представе и генерализације из теологије и њој контактних и комплементарних дисциплина.

Новина и значај овог истраживања састоје се и у томе што се у њему посматра слој лексике који је у другој половини XX века углавном био посматран као периферан лексички спецификум, што је било условљено перцепцијом владајуће друштвене идеологије. Отуда је у руској и српској средини, а нарочито овој првој, лексика из сфере православне духовности била тенденциозно маргинализована у лексичком систему, језику и друштву уопште. Лингвистичке реперкусије биле су очигледне, што је довело до стања да су дескрипција и валоризација поменуте лексике често споровођени на основу идеолошких критеријума. Руски и српски језик крајем минулог столећа регистровали су значајније социокултурне промене и, представљајући један од аспеката културе, сами су се налазили под утицајем процеса везаних са трансформацију друштвене свести. Тада настале промене допринеле су редефинисању позиција религије у постатеистичким и посттоталитарним друштвима, а тиме и реактуализацији лексике која опслужује сферу православне духовности у свим функционалним стиловима савременог руског и савременог српског књижевног језика, као и у религиолекту – говору клирика и уцрквењених верника у обе средине. У том смислу, ово истраживање има и значајну социолингвистичку вредност.

Најзад, резултати овог истраживања могу имати и практичну примену. Наиме, лексикографски организациони принципи и конструкцијска решења у презентацији лексике из сфере православне духовности у руском и српском језику које на основу претходне акрибичне анализе репрезентативног корпуса утемељује и образлаже др Срђан Петровић могу се применити у савременој лексикографији, фразеографији, терминографији, као и у методици наставе руског језика као страног.

У целини посматрано, библиографија др Срђана Петровића показује да је његово научно формирање било изузетно добро фундирано израдом библографија из области којима се бави (посебно је значајна његова библиографија теолингвистичких расправа и дела објављених у Србији, Црној Гори и Републици Српској за период од 2000. до 2013. са 344 јединице), као и више библиографија докторских дисертација и магистарских радова из разних области русистике и славистике. Веома рано почео је да објављује и оригиналне научне радове, и то у истакнутим часописима – *Јужнословенски филолог*, *Зборник Матице*

српске за славистику, *Славистика*, *Анали Филолошког факултета*, *Црквене студије*, тематским зборницима, зборницима са научних скупова. Сви радови Срђана Петровића одликују се поузданом методологијом, обиљем емпиријског материјала и валидним закључцима. Значај ових радова је у томе што имају изражену и фундаменталну и апликативну компоненту и што пружају битан допринос конституисању српске теолингвистике са ослонцем на релевантну литературу из других словенских средина (руске, украјинске и пољске), као и ширењу спознајних радијуса наше лексикологије, лексикографије и лингводидактике.

IV Анализа педагошког рада

У непосредном наставном раду др Срђан Петровић показао је висок ниво организационих, гностичких и конструкцијских способности, посвећеност раду са студентима у свим организационим облицима наставе (предавања, вежбе, консултације), због чега је стекао неподељени углед у колективу и високе оцене студената. Према резултатима студентских анкета, његов педагошки рад вреднован је укупном оценом **4,67** (од 5). Високо је мотивисан за непосредни педагошки рад, коме приступа одлично припремљен, али остављајући места и за иницијативу студената, за индивидуализацију и диференцијацију наставе у складу са њиховим афинитетима, нивоом лингвистичке и комуникационе предспреме. На вежбањима из предмета изведених дидактичком трансформацијом научних дисциплина – морфологија глагола, лексикологија – велику пажњу посвећује формирању метакогнитивних способности студената, дајући им низ драгоцених савета везаних за методологију и методику рада са материјалом који је предмет увежбавања. На језичким вежбањима обезбеђује неопходан број и разноврстан спектар типова вежби и задатака за фронтални, групни и рад у паровима, уз правилну хронометрију наставног времена, што заинтересованим студентима омогућава усмерено и вођено напредовање у овладавању материјом, уз вођење рачуна о индивидуалним когнитивним стиловима и саображавање начина презентације, контроле и корекције свакоме од њих. На већини предмета на којима изводи наставу добио је оцену између 4,7 и 4,9 (приложене студентске анкете за претходни изборни период).

Имао је значајну улогу у осмишљавању и унапређивању курсева из области морфологије глаголских облика, лексикологије и лексикографије. Вежбе за студенте треће године организовао је и структурирао у виду семинара како би поред практичних знања и умења студенти постигли темељније владање материјом, утврђујући своју теоријску базу и проширујући је у складу са актуелним достигнућима у русистици и србистици.

У настави активно користи могућности наставе на даљину у оквиру електронске платформе Мудл. То се огледа у више аспеката: рад са наставним материјалима, домаћи задаци, литература, материјали за ваннаставне активности, обавештења, затим у погледу организације и уређивања курсева, састављања е-речника, одабира и израде вежбања за студенте, електронских етапних провера знања и др.

V Приступно предавање

На основу Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду од 14.9.2016. године и Одлуке о измени и допуни Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду од 21.6.2017. године, формирана је Комисија за оцену приступног предавања кандидата пријављеног на конкурс за радно место доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик. У састав Комисије именовани су: проф. др Ксенија Кончаревић, председник (Филолошки факултет Универзитета у Београду), проф. др Рајна Драгићевић (Филолошки факултет Универзитета у Београду) проф. др Марија Стефановић (Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду).

Стручна служба Филолошког факултета је обавештење о приступном предавању др Срђана Петровића поставила на сајт Факултета 25. новембра 2022. године.

Др Срђан Петровић је у поступку избора у звање и на радно место доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик, одржао приступно предавање 5. децембра 2022. године са почетком у 11.00 часова у Сали за седнице Филолошког факултета Универзитета у Београду. Тема приступног предавања била је „Лексикографска обрада лексике руског и српског језика у двојезичним речницима: проблеми и решења”.

У складу са чланом 7 Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду, Комисија је приликом приступног предавања оцењивала припрему предавања, структуру и квалитет садржаја предавања, као и дидактичко-методички аспект извођења предавања. Приступно предавање др Срђана Петровића Комисија је једногласно оценила оценом 5 (пет). Сви релевантни подаци о предавању наведени су у Записнику о извођењу приступног предавања, који је саставила Комисија.

VI Мишљење о испуњености услова

Колега др Срђан Петровић, као што смо показали у аналитичком делу реферата, поседује потребан степен научних и стручних квалификација у области и на предмету за који се бира (имамо у виду квалитет његових научних радова, поседовање лингвистичких, лингвокултуролошких и методичких компетенција потребних за квалификовано и компетентно бављење руским језиком у теорији и пракси, као и искуство у високошколској настави). Он, као што смо показали, испуњава све законске предуслове за избор у звање доцента.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Узимајући у обзир педагошко искуство и квалитет објављених научних и стручних радова, сматрамо да је др Срђан Петровић посвећен и компетентан педагог и научни

радник који ће и убудуће давати допринос развоју лингвистичке русистике и лингводидактике.

На основу свега изложеног Комисија сматра да су се стекли сви услови из Закона о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 76/2005, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење, 68/2015 и 87/2016), Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 142/2008, 150/2009 и 160/2011), Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 196), Правилника о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 192 и бр. 195), да се **др Срђан Петровић**, досадашњи асистент за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик, **изабере у звање доцента** на основу објављеног конкурса на који се пријавио као једини кандидат и који испуњава све законом предвиђене услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћамо Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду са предлогом да **прихвати реферат Комисије и упути предлог Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду за избор др Срђана Петровића у звање доцента за ужу научну област Русистика, предмет Руски језик,** са пуним радним временом.

У Београду,
5.12.2022.

КОМИСИЈА:

1. Др Ксенија Кончаревић, редовни професор
Филолошки факултет Универзитета у Београду,
председник Комисије

_____

2. Др Рајна Драгићевић, редовни професор
Филолошки факултет Универзитета у Београду

_____

3. Др Марија Стефановић, редовни професор
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду

_____